

Els nostres avis se'n riurien de com tractem avui les mascotes»

"Al voltant del mascotisme s'ha creat tot un negoci. Hi ha una indústria sencera que ens ofereix constantment coses que responen a un desig nostre, no de l'animal"

Marta Vericat, de cognom molt felí, amb un gat. / Cedida

Marta Vericat, veïna de Cassà de la Selva, acaba de publicar el llibre *Mascotisme. Un problema d'ètica animal* (també en castellà), on aborda el fenomen del mascotisme i les implicacions ètiques i socials de la nostra relació amb els animals de companyia.

Per què ja tenim més mascotes que fills?

Vivim en una societat cada vegada més individualista. Hi ha moltes persones, de diferents edats, que viuen soles i que troben en els gossos i gats companyia i afecte. També hi ha parelles joves que han decidit formar el que avui anomenem famílies multiespècie. Tenir un gos o un gat pot semblar molt més fàcil que tenir un fill, perquè no has de dur-lo a l'escola, ajudar-lo amb els deures ni preocupar-te per si arribarà tard a casa. Això fa que, per a moltes persones, gossos i gats siguin una manera molt més assumible de tenir un vincle afectiu.

Hi ha mascotes estranyes?

El més estrany és la nostra manera de relacionar-nos amb ells. És a dir, els animals no són els estranys, els estranys som nosaltres i el que arribem a fer amb ells. Ara bé, no fa gaire vaig veure a les xarxes una noia que tenia una pantera com a animal de companyia. Però si ho pensem bé, igual d'estrany pot ser tenir un periquito engabiat o un peix vivint en un pam d'aigua.

La diferència és que, en aquests casos, fa tant de temps que ho fem que ja ni ens ho qüestionem, però potser hauríem de mirar amb els mateixos ulls crítics qualsevol animal que convertim en mascota.

Per a moltes persones, gossos i gats són una manera molt més assumible de tenir un vincle afectiu

Cada cop hi ha més perruqueries i centres d'estètica per a mascotes.

Demostra fins a quin punt les mascotes han entrat de ple en la nostra societat de consum. Pintar-los les ungles, fer-los pentinats, posar-los complements o transformar-ne l'aspecte perquè siguin més *monos* diu més sobre els nostres gustos que sobre les seves necessitats. Com més els humanitzem, més fàcil és que oblidem que no són persones petites amb pèl, sinó animals amb unes necessitats pròpies. La pregunta és senzilla: ho fem perquè ho necessita ell o perquè ens agrada a nosaltres? Potser hauríem de preguntar-li al gos si vol un tall modern o si prefereix el seu aspecte de tota la vida.

Endevino la resposta.

Al voltant del mascotisme s'ha creat tot un negoci. Hi ha una indústria sencera que ens ofereix constantment coses que responen a un desig nostre. No és que l'animal ho necessiti, sinó que el mercat ens convenç que, si l'estimem prou, l'hi hauríem d'oferir.

És partidària que les mascotes entrin a botigues i restaurants?

Hauríem de preguntar-nos primer si té sentit per a l'animal. Un restaurant, una botiga o qualsevol altre espai pot estar ple de gent, sorolls i olors, i no tots els gossos gaudeixen d'aquestes situacions. A vegades tinc la sensació que es presenta com un avantatge per al gos, quan en realitat ho és per a nosaltres. Ens és molt pràctic anar a comprar, fer encàrrecs o prendre alguna cosa i, de passada, aprofitar per treure'l a passeig.

Quan parlem d'animals, hem preguntar-nos què necessiten ells i no només què ens fa sentir bé a nosaltres

És cruel tenir un gos en un pis?

No crec que es pugui dir que tenir un gos en un pis sigui, per si mateix cruel, però tampoc hem d'enganyar-nos, no és l'entorn ideal, ja que és un espai molt limitat en comparació amb el que necessitaria. També hi ha la qüestió de les hores que passa sol. I amb els gats la situació mereix una reflexió encara més profunda. Un gat que està tota la vida tancat en un pis té molt limitada la seva capacitat d'explorar i d'escollir on anar, què fer o amb qui relacionar-se. Hi ha una certa semblança amb tenir un ocell dins d'una gàbia. Fins i tot podríem comparar-ho, salvant les distàncies, amb una mena de confinament permanent. El gat veu el món a través d'una finestra, però no pot decidir si vol sortir, explorar un altre espai o relacionar-se amb altres animals. A vegades, això ens costa de veure precisament perquè ens sembla tan normal.

Estimar els animals és senyal de ser bona persona?

Són coses diferents, tot i que poden estar relacionades. Estimar els animals pot ser una expressió de sensibilitat, d'empatia i de bondat, però no crec que el simple fet d'estimar-los ens converteixi en bones persones. Jo separaria amor i bondat. Podem estimar molt algú i, alhora, fer-li mal sense adonar-nos-en. En el mascotisme, a vegades l'amor es converteix en una manera de justificar-ho tot: «Ho faig perquè l'estimo» o «és com un fill». A més, la nostra capacitat d'estimar els animals és molt selectiva. Estimem moltíssim un gos que viu amb nosaltres però alhora podem menjar-nos un porc o una vaca sense sentir que hi hagi cap contradicció.

Serà que no els estimem tant.

L'amor es torna interessant precisament quan deixa de ser només un sentiment nostre i comença a tenir en compte l'altre. Potser ser una bona persona no consisteix només a estimar molt, sinó també a aprendre a estimar millor. A ser capaç de convertir allò que sentim en una manera més justa de relacionar-nos amb els altres. I això també significa, quan parlem d'animals, preguntar-nos què necessiten ells i no només què ens fa sentir bé a nosaltres.

Un restaurant, una botiga o qualsevol altre espai pot estar ple de gent, sorolls i olors, i no tots els gossos gaudeixen d'aquestes situacions

Què pensarien els nostres avis de com tractem avui les mascotes?

Es quedarien bastant sorpresos i probablement se'n riurien una mica. Els nostres avis també podien tenir gossos i gats i estimar-los molt, però els costaria entendre fins a quin punt hem transformat la nostra relació amb ells. El que crec que els sorprendria més és fins a quin punt els hem humanitzat. Parlem de *gossifills* i *gatfills*, els fem regals i construïm al seu voltant tota una indústria. Potser els nostres avis pensarien que ens hem tornat una mica bojos. Però d'aquí a cinquanta anys potser seran els nostres nets qui ens miraran amb la mateixa perplexitat amb què nosaltres imaginem que ens mirarien els nostres avis.

El mateix terme «mascota» els semblaria ridícul?

Potser sí. Crec que *gossifill* i *gatfill* els semblaria encara més ridícul que mascota, perquè és una expressió que diu molt de fins a quin punt hem humanitzat els animals. Les paraules no són neutrals, no és el mateix parlar d'un animal, d'una mascota, o d'un membre de la família, perquè cada paraula activa una manera diferent d'entendre'l. Els nostres avis probablement els deien senzillament «el gos» o «el gat» a seques, i no crec que això hagi de tenir necessàriament cap connotació negativa o despectiva.

No fa gaire vaig veure a les xarxes una noia que tenia una pantera com a animal de companyia. Però si ho pensem bé, igual d'estrany pot ser tenir un periquito engabiat o un peix vivint en un pam d'aigua

Si una mascota pot estimar, hem d'admetre que també pot odiar?

No podem afirmar amb tanta facilitat que una mascota ens estima tal com nosaltres entenem l'amor, i per tant tampoc podem dir que ens odia com ho faria una persona. Els animals tenen emocions, experiències, i poden establir vincles amb altres animals i amb humans. Però quan diem que un gos «ens estima incondicionalment» sovint el que fem és interpretar el seu comportament a partir dels nostres paràmetres.

Julian Barnes sosté que tenir mascota és bo per als nens, perquè així, quan es moren, saben què significa perdre un ésser estimat.

Entenc què vol dir Barnes i és veritat que la mort d'un animal amb qui un nen ha creat un vincle pot ser una experiència molt intensa i li pot permetre conèixer el dol. Ara bé, una cosa és reconèixer aquests beneficis i una altra molt diferent és justificar la tinença d'un animal per allò que ens pot aportar a nosaltres. Em sembla problemàtic convertir un gos o un gat en una mena d'eina pedagògica. Un gos o un gat no està al món perquè el nen o una nena aprenguin a estimar, a ser responsables o a afrontar la mort. Té la seva pròpia vida, els seus interessos i les seves necessitats.

Publicat a: Diari de Girona, 8 d'octubre de 2026

Font del document: <https://www.diaridegirona.cat/societat/2026/10/08/els-nostres-avis-n-riurien-135112022.html>